

Časové rozlišení

Motivační příklad

Účetní jednotka Software, s. r. o. zaplatila společnosti Alfa, a. s. v roce 2022 za pronájem budovy skladu na rok 2023.

Může účetní jednotka zachytit částku nájemného ihned do nákladů?

Jak ovlivní platba nájemného částky vykázané v účetních výkazech (rozvaha, výsledovka, cash-flow)?

Účetní jednotka Alfa, a. s., obdržela v roce 2022 za pronájem budovy skladu na rok 2023 nájemné od společnosti Software, a. s.

Může účetní jednotka zachytit částku nájemného ihned do výnosů?

Jak ovlivní přijetí nájemného částky vykázané v účetních výkazech (rozvaha, výsledovka, cash-flow)?

Opakování základních pojmů

- **Náklad** –, které se projeví úbytkem aktiv nebo zvýšením závazků, vede k poklesu vlastního kapitálu jiným způsobem než odčerpáním vlastníky
-– úbytek peněžních prostředků
- **Výnos** – které se projeví zvýšením aktiv nebo závazků jiným způsobem než vklady vlastníků
- – přírůstek peněžních prostředků

Motivační příklad

Určete, zda nastal náklad, výdaj, výnos, příjem a stanovte vliv na výsledovku nebo cash-flow

1. Zapláceno předplatné novin na rok 2023
2. Za pronájem nebytových prostor za rok 2022 zaplatí zákazník účetní jednotce až v roce 2023
3. Zákazník zaplatil za pronájem nebytových prostor na rok 2023 v roce 2022
4. Za údržbu a servis počítačové sítě na rok 2022 zaplatila účetní jednotka v roce 2023

5. Přijatý poplatek za využívání pozemku na rok 2023

6. Spotřeba vody za rok 2021, která bude zaplácena až v lednu 2022

GAAP relevantní pro časové rozlišení

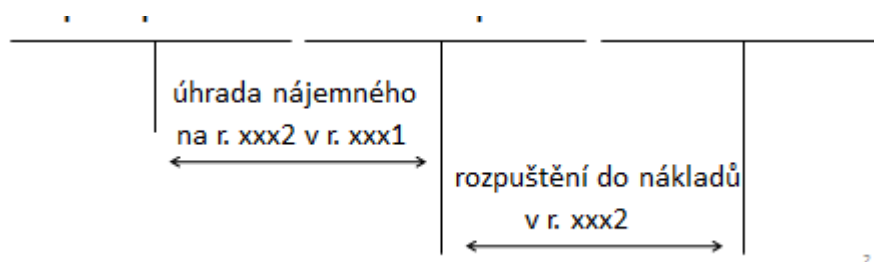
-
-
- Princip uznání výnosů
- Princip přiřazování nákladů výnosům
- Princip věcné a časové souvislosti

Časové rozlišení

- V průběhu účetního období vzniká nesoulad mezi výdajem a nákladem, příjmem a výnosem
- **Cílem účetnictví** je mj. podat informaci o správné výši účetního výsledku hospodaření => je nutno zahrnout do jen ty položky, které zde věcně a časově patří a naopak vyloučit takové, které zde nepatří
- Úlohou **časového rozlišení** je zachytit náklad (výnos) v účetnictví do období, s nímž věcně a časově souvisí
- se nemusí používat u nevýznamných částek a u pravidelně se opakujících výdajů
- Pro účtování časového rozlišení používá účetní jednotka účty ve skupině
- Účetnictví je– zobrazují se transakce, kdy nastanou bez ohledu na to, kdy dojde k pohybu hotovosti
- Platí zásada (nákladů, výnosů)
 - Nesoulad příjmů a výnosů
 - Nesoulad výdajů a nákladů
- Nesoulad může být záměrný přímo z podstaty transakce (předplatné)
- Účty časového rozlišení (381 – 385) lze použít pouze tehdy, pokud účetní jednotka zná nejen, ale musí znát i
- V případech, kdy zná pouze účel a období, ale částku => používají se „..... **účty**“ aktivní (388), nebo pasivní (389)

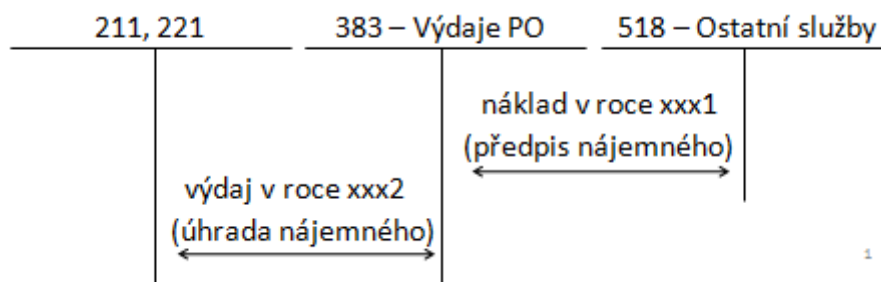
381 – Náklady příštích období

- Vyjadřují situaci, kdy účetní jednotce vznikne (úbytek peněz) v tomto období, ale(spotřeba) až v období následujícím => aktivum (budoucí benefit)
- V budoucnu se rozpouští do nákladů
- **Příklad:**

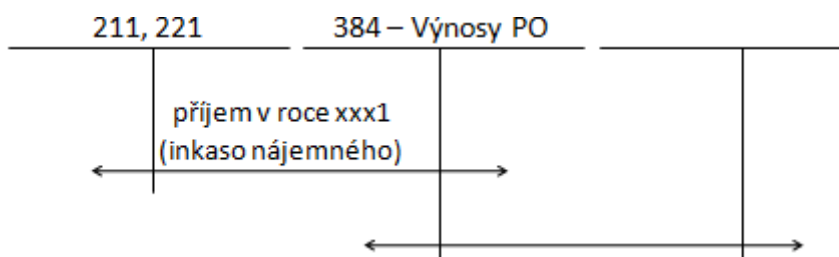
383 – Výdaje příštích období

- Slouží pro účtování, které vznikly v současném období, ale **výdajem** budou až období následující
- Vzniká pasivum – existuje budoucí závazek za dnešní spotřebu, v budoucnu bude vyrovnán
- **Příklad:**

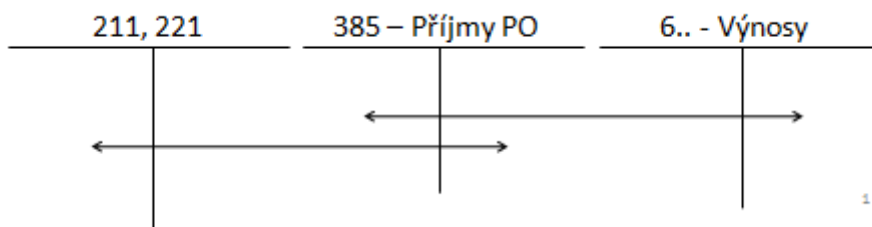
384 – Výnosy příštích období

- Slouží pro účtování, které vznikly v současném období, ale budou až období následující
- Je pasivum, přijetím se subjekt zavazuje k plnění do budoucna, v budoucnu se zúčtuje do výnosů
- **Příklad:**

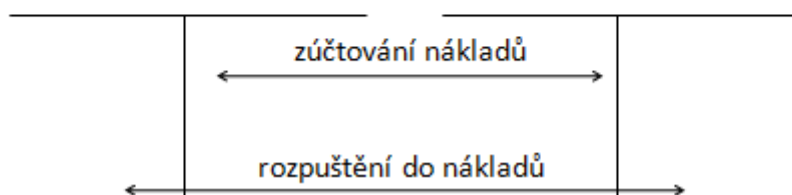
385 – Příjmy příštích období

- Slouží pro účtování **výnosů**, které se po časové a věcné stránce týkají současného období, ale **přijaty** budou až v období následujícím
- Vzniká aktivum, jako specifická pohledávka, očekávaná platba
- Přijetím platby je aktivum zúčtováno
- **Příklad:** výnosové provize, přiznané, ale neuhrazené pojistné, nájemné inkasované pozadu

382 – Komplexní náklady příštích období

- Nelze náklady vztáhnout pouze k jednomu účtu z 5. účtové třídy
- **Příklad:**
- **Postup účtování:** náklady se účtují běžně, poté se provede vyloučení z nákladů
- Postupné rozpuštění do nákladů se provede do období, s nímž náklady souvisejí, obvykle nejpozději do 4 let od zúčtování nákladů

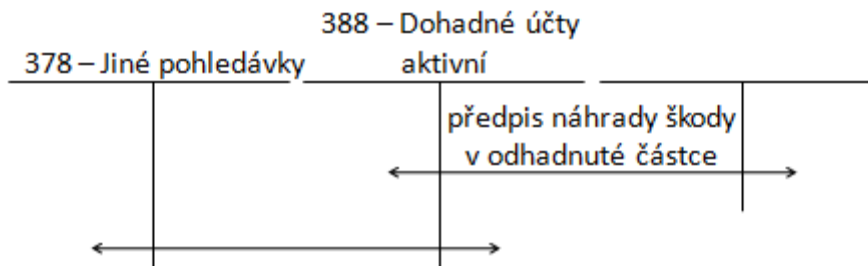

Dohadné účty

- Účetní jednotka používá, zná-li období a účel, ale nezná zatím částku => částku **odhaduje**
- 388 –
- 389 –

388 – Dohadné účty aktivní

- Aktivní účet nahrazuje – účtují se zde např. odhadnuté pohledávky vůči pojišťovně,

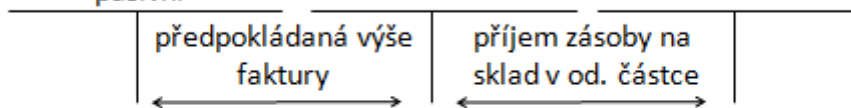

389 – Dohadné účty pasivní

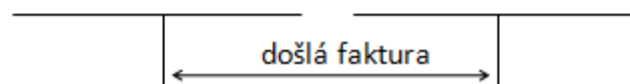
- Pasivní účet nahrazuje – účtují se zde např. odhadnuté závazky vůči dodavateli, odhadnuté nákladové úroky

Účtování k **datu účetní závěrky**

389 – Dohadné účty pasivní 111 – Pořízení materiálu 112 – Materiál

Účtování na začátku **dalšího** účetního období

Zaúčtujte následující účetní operace uskutečněné ve společnosti Software, a.s., které se uskutečnily na konci roku 2022 a v roce 2023. O zásobách účtuje **způsobem A**.

Rok 2022

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Dod. faktura za pronájem skladu na rok 2023	80 000		
2.	ID – odměny zaměstnancům, které budou vyplaceny až v lednu 2023	10 000		
3.	Vystavená faktura za servis – údržba počítačové sítě na následující rok	40 000		
4.	VBÚ – nákup předplat. jízdenek na rok 2023	6 000		
5.	Nájemné placené zpětně – pronájem prodejní budovy za rok 2022 bude zaplacen až v roce 2023	18 000		
6.	Zákazníkům opraveny počítače (služba), které nebyly dosud inkasovány	2 000		

Rok 2023

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Rozpuštění nájemného za sklad do nákladů			
2.	PPD – úhrada služby od zákazníků – oprava PC			
3.	Rozpuštění do výnosů – údržba počítačové sítě			
4.	Rozpuštění nákladů na předplatní jízdenky			
5.	ZVL – nárok zaměstnanců na výplatu odměn			
6.	VBÚ – úhrada nájemného za budovu prodejny			

VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI ÚČETNÍ JEDNOTKY

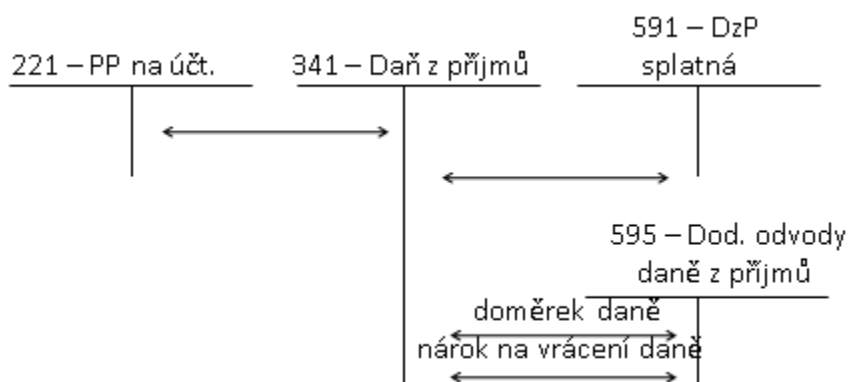
$$\text{Provozní výsledek hospodaření} = \text{provozní výnosy} - \text{provozní náklady}$$

$$\text{Finanční výsledek hospodaření} = \text{ } - \text{finanční náklady}$$

Při výpočtu daňové povinnosti je zapotřebí základ daně upravit **mimoúčetně!**

Postup výpočtu:

	Výsledek hospodaření získaný z účetnictví
+	
-	příjmy, které nejsou předmětem daně
-	příjmy, které se nezahrnují do základu daně
-	příjmy, které jsou od daně osvobozeny
=	upravený základ daně 1
-	
=	upravený základ daně 2
-	
=	upravený základ daně 3
=	na celé tisícikoruny směrem dolů
x	sazba daně 19 %
=	daňová povinnost před slevami na dani
-	
=	výsledná daňová povinnost

Příklad 1 na výpočet výsledku hospodaření a daňové povinnosti

Lunapark, a. s. vykázal k datu účetní závěrky níže uvedené obraty na nákladových a výnosových účtech.

501 – Spotřeba materiálu	505 000 Kč
504 – Prodané zboží	20 000 Kč
511 – Opravy a udržování	50 000 Kč
513 – Náklady na reprezentaci	6 000 Kč
521 – Mzdové náklady	155 000 Kč
524 – Zákonné soc. a zdr. pojištění	52 000 Kč ¹
551 – Odpisy DHNM	55 000 Kč ²
552 – Tvorba a zúčtování zák. rezerv	5 000 Kč
554 – Tvorba a zúčtování ost. rezerv	4 000 Kč
558 – Tvorba a zúčtování zák. OP	2 500 Kč
559 – Tvorba a zúčtování ost. OP	2 000 Kč
601 – Tržby za výrobky	400 000 Kč
602 – Tržby za služby	500 000 Kč
604 – Tržby za zboží	40 000 Kč

Určete daňovou povinnost za rok 2022.

¹ pojištění nezaplaceno do 31. ledna následujícího roku

² daňové odpisy 70 000 Kč

Příklad 2 na výpočet výsledku hospodaření a daňové povinnosti

Vypočtete daňovou povinnost ve společnosti Nákupní centrum.

Účetní jednotka vykázala k datu účetní závěrky níže uvedené obraty na nákladových a výnosových účtech.

504 – Prodané zboží	960 000 Kč
521 – Mzdové náklady	155 000 Kč
524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění (pojištění bylo zaplaceno 2.1.201..)	52 700 Kč
549 – Manka a škody (náhrada škody 40 000 Kč)	41 000 Kč
551 – Odpisy DHNM (daňové odpisy 60 000 Kč)	51 000 Kč
552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv	50 000 Kč
554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv	20 000 Kč
562 – Úroky	100 Kč
563 – Kurzové zisky	900 Kč
587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	- 100 000 Kč
601 – Tržby za výrobky	550 000 Kč
602 – Tržby za služby	1 500 000 Kč
604 – Tržby za zboží	110 000 Kč
648 – Ostatní provozní výnosy	40 000 Kč
668 – Ostatní finanční výnosy	2 000 Kč

